

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: J. U., nar. X, státní příslušnost R. U.
pobytem v ČR: X
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské nám. 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2024, č. j. OAM-1475/ZA-ZA15-ZA03-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhá přezkoumání a zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

2. V průběhu správního řízení žalovaný zjistil, že aktuální žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území ČR je již druhou v pořadí. První žádost žalobce podal dne 26. 1. 2023. Na základě první žádosti žalovaný rozhodl dne 15. 6. 2023 o neudělení mezinárodní ochrany. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, která byla zamítnuta rozsudkem ze dne 27. 3. 2024, č.j. 13 Az 25/2023 – 29. Proti rozsudku podal žalobce kasační stížnost, která byla usnesením NSS ze dne 26. 9. 2024, č.j. 7 Azs 84/2024 – 22, odmítnuta pro nepřijatelnost. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 9. 2024.
3. Žalovaný proto posoudil důvody současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následně provedl jejich srovnání s tvrzeními žalobce v předchozím správním řízení. Za důvod první podané žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl dluhy ve vlasti s tím, že mu soukromí věřitelé vyhrožovali a několikrát byl zbit. Na základě těchto tvrzení žalovaný v rozhodnutí konstatoval, že institut mezinárodní ochrany neslouží k legalizaci pobytu žalobce na území ČR. Správní orgán neshledal, že by žalobci ve vlasti hrozilo nebezpečí pronásledování nebo riziko vážné újmy v souvislosti s jeho dluhy a uvedenými soukromými osobami. Argumentace správního orgánu v řízení o první žádosti žalobce byla náležitě podložena dostupnými informacemi o situaci v zemi původu žalobce. Za této situace bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, přičemž rozhodnutí správního orgánu bylo následně potvrzeno jak rozsudkem Městského soudu v Praze, tak i usnesením NSS. Po posouzení důvodů uvedených v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 10. 2024 žalovaný dospěl k závěru, že žalobce uvádí naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do Uzbekistánu opětovně vrátit, jak je uváděl již v průběhu řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. dluhy a obavu z výhrůžek ze strany soukromých věřitelů. Také v zemi původu žalobce nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí jeho žádost, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nebo by svědčila o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování nebo že by mu hrozila vážná újma. Žalovaný proto neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, když ten neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů jeho odchodu z vlasti a též obav z návratu do vlasti. Byly tak naplněny podmínky uvedené v § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, pročež žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla shledána nepřipustnou.

II. Shrnutí žalobní argumentace

4. Žalobce v žalobě uváděl, že v první žádosti o mezinárodní ochranu uplatňoval především sociální a ekonomické důvody, pro které se odmítá vrátit do vlasti, a nyní přezkoumávanou druhou žádostí o mezinárodní ochranu postavil na humanitárních důvodech, kdy akcentoval bezvýchodnost své životní situace, přičemž v ČR našel zázemí a pracovní příležitosti. Jelikož se napadené rozhodnutí nezaobírá možností udělení humanitárního azylu, potažmo doplňkové ochrany, je nepřezkoumatelné. Rozhodnutí nedostatečně posuzuje bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce a nenabízí podklady, které by vyvrátily tvrzení žalobce ohledně nebezpečnosti pobytu ve vlasti. Tvrzení žalobce nebyla nijak vyvrácena. Proces hodnocení důkazů je založen na

jejich pořízení a následném vypořádání. V tomto ohledu napadené rozhodnutí podle žalobce zaostává. Zde odkázal žalobce na rozhodnutí NSS č. j. 4 Ads 17/2007-66. Z rozhodnutí nevyplývá, co si žalovaný myslí o obavách žalobce, natož pak komparace s důvody žalobce uváděnými v první žádosti o mezinárodní ochranu.

5. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, neboť v průběhu řízení o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a hodnocení důvodů odchodu žalobce z vlasti a jeho obav z návratu do vlasti. V této souvislosti žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, v němž byl také připomenut průběh předchozího řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, a dále na obsah správního spisu, zejména na údaje k podané žádosti, které žalobce poskytl žalovanému dne 4. 11. 2024.
7. Žalovaný k obsahu podané žaloby dále uvedl, že se v ní obecně uplatněné žalobní body zcela míjí s důvody, pro které žalovaný posoudil žádost žalobce jako nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný v této souvislosti odkázal na vyčerpávající odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména jeho stranu 3 a následující. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí důkladně posoudil na podkladě shromážděných podkladů o zemi původu a výpovědi žalobce všechny skutečnosti tvrzené žalobcem v řízení o jeho opakované žádosti, přičemž dospěl k závěru, že žalobce uvedl v řízení o jeho druhé žádosti o mezinárodní ochranu naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do ní vrátit, jak je uváděl v průběhu řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu, tj. dluhy a obavu z výhrůžek ze strany soukromých věřitelů.
8. Vzhledem ke stručnosti žaloby, postrádající jakékoliv konkrétní tvrzení vážící se k důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný plně odkázal na napadené správní rozhodnutí, na jehož zákonnosti, správnosti a souladnosti s judikaturou NSS (k problematice opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu) i nadále trval.
9. Není zřejmé, co se žalobce snažil v žalobě prokázat odkazem na citaci z rozsudku NSS ze dne 31. 5. 2007, č.j. 4 Ads 17/2007 – 66. Uvedený rozsudek podává vysvětlení, jak by mělo vypadat odůvodnění správního rozhodnutí (zde výkaz nedoplatků vydaný Pražskou správou sociálního zabezpečení a následně rozhodnutí ČSSZ o odvolání).
10. Správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační, když obsah, rozsah a kvalita žaloby předurčují obsah a rozsah soudního přezkumu, a také soudního rozhodnutí. Je vždy odpovědností žalobce, aby v žalobě řádně vymezil své výhrady proti napadenému správnímu rozhodnutí. Žaloba musí obsahovat alespoň v nejhrubších rysech žalobní body, tj. z jakých skutkových a právních důvodů žalobce rozhodnutí napadá. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2015, č. j. 6 Azs 111/2015 – 24, z něhož mimo jiné vyplývá, že „soud je žalobními body vázán a nemůže přezkoumat napadené rozhodnutí z důvodů, které nebyly řádně a včas uplatněny (...). Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 27. 2. 2015, č. j. 6 Ads 5/2015 – 20, soud v žádném případě není povinen žalobní body domýšlet, fantazijně o nich spekulovat, resp.

konstruovat na místo žalobce všechny možné zásahy do jeho veřejných subjektivních práv, jinak by porušil dispoziční zásadu, podle níž má žalobce určit, proti čemu a proč žalobu podává, a tím i závazně vymezit rozsah, v němž se má soud věcí zabývat.“

11. Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, „je nutno za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí považuje za nezákonné.“
12. Je zřejmé, že se k obecně formulovaným výtkám v žalobě mohl správní orgán jen stěží kvalifikovaně vyjádřit, a to zejména pokud námitky uplatněné v žalobě byly z převážné většiny odtržené od konkrétního případu žalobce. Také krajský soud se bude muset žalobou zabývat pouze přiměřeně její obecnosti. Není totiž povinností soudu domýšlet za žalobce význam vágně uváděných tvrzení a dohledávat důkazy (aniž by je žalobce označil), které mají dle tvrzení žalobce prokázat, že napadené rozhodnutí nenabízí podklady vyvracející tvrzení žalobce stran nebezpečnosti pobytu v domovském státě. Přitom žalobce ani v žalobě neuvedl, jaká svá tvrzení má na mysli nebo v čem má spočívat ona nebezpečnost jeho pobytu ve vlasti. Vůbec netvrdil, že by mělo jít o novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu. V opačném případě by se tak žalobci dostalo ze strany soudu širšího přezkumu, než jiným žalobcům v podobných případech. Zde odkázal žalovaný na rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č.j. 2 Asz 92/2005 – 58, v němž se soud podrobně vyslovil k řízení před soudem a k náležitostem žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Z rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že „žalobce je v žalobě povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným a rovněž ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost. Žaloba musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné; musí být také uvedeno, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést.“ Z rozsudku dále vyplynulo, že „Pokud je tvrzení jedné procesní strany jen povšechné a nekonkrétní, neví druhá strana, k čemu se má vlastně vyjádřit; tím se přirozeně snižuje její možnost náležité procesní obrany.“
13. Je odpovědností žalobce, aby v souladu se zásadou dispoziční a koncentrační řádně v žalobě vymezil své výhrady proti napadenému správnímu rozhodnutí, přitom kvalita žaloby předurčuje i obsah a rozsah soudního přezkumu. Dle názoru žalovaného však žaloba žalobce shora uvedeným požadavkům vyplývajícím z citované judikatury nedostála. V případě žalobce jde pouze o nekonkretizované obecné výtky či připomínání povinností správního orgánu, aniž by žalobce v žalobě uvedl byť jen jednu konkrétní skutečnost nebo právní argumentaci, o kterou svá tvrzení opírá.
14. Žalovaný se nedopustil jakékoliv nezákonnosti, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených pokladů.
15. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a podle skutkového a právního stavu zjištěného

s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona o azylu (zohlednění případných nových důležitých okolností) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

17. Soud nejprve ověřil skutková zjištění ze správního spisu. Z údajů poskytnutých žalobcem k žádosti vyplynulo, že žalobce má uzbeckou státní příslušnost i národnost, hovoří uzbeckým i ruským jazykem, vyznává sunnitský islám. Nebyl nikdy členem politické strany či podobné skupiny, nebyl politicky aktivní. Je svobodný a bezdětný. Narodil se ve městě T. v Republice Uzbekistán, kde také měl své poslední bydliště. Otec žalobce uvedený byt na sídlišti prodal, aby splatil dluh. Žalobce je zdravý, s ničím se neléčí, žádné léky nebere. Z Uzbekistánu vycestoval dne 20. 11. 2021 autem do Kyrgyzstánu, kde pobyl několik hodin, a poté odletěl do Turecka. Tam rovněž pobyl pár hodin a pak odletěl do ČR. Od té doby se do Uzbekistánu nevrátil. Žalobce byl držitelem českého sezónního pracovního víza, na základě kterého přicestoval v listopadu 2021 do ČR. V březnu 2022 pobýval půl roku v Lotyšsku, kde čekal na své pobytové oprávnění, avšak to neobdržel, neboť byl podveden. Opětovně proto přicestoval do ČR, kde mu krajané pomohli. Z území již nevycestoval. Jedná se již o jeho druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. První žádost podal dne 26. 1. 2023. Svoji totožnost a státní příslušnost žalobce prokázal cestovním dokladem Republiky Uzbekistán platným do 29. 9. 2030. Žalobce současně objasnil, že v prvním řízení o žádosti o mezinárodní ochranu cestovní doklad neměl, jelikož jej ztratil. Posléze mu však byl přivezen ze Zastupitelského úřadu v Berlíně, který mu byl doručen jako nalezený. Ke svým důvodům podané druhé žádosti o mezinárodní ochranu žalobce sdělil, že dluží peníze a lidé, kterým dluží, jej nenechají být. V letech 2018 a 2019 mu zlomili nos a ruku. Otec žalobci řekl, že si musí pomoci sám. Žalobce však nemá peníze na splacení dluhu. V souvislosti s válkou na Ukrajině se vše zdražilo a platy jsou nízké. Jiné důvody k podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce neměl. Závěrem ještě upřesnil, že nyní uváděné důvody k druhé žádosti o mezinárodní ochranu již sděloval v rámci řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu, avšak tehdy ještě nebyla válka.
18. V posuzované věci soud dále zjistil, že žalobce podal dne 26. 1. 2023 v ČR první žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný rozhodl dne 15. 6. 2023 o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 27. 3. 2024, č. j. 13 Az 25/2023 – 29. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, kterou NSS odmítl usnesením pro nepřijatelnost dne 26. 9. 2024, č.j. 7 Azs 84/2024 – 22. Posledně uvedené rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 9. 2024.
19. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou Ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 zákona o azylu.
20. Dle § 11a odst. 1 zákona o azylu platí, že podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, Ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které ad a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a ad) b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

21. Z výše uvedeného výkladu je zřejmé, že žalobce podal dne 30. 10. 2024 již druhou, tedy opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. První žádost o udělení mezinárodní ochrany podal dne 26. 1. 2023. V řízení o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany, což bylo následně potvrzeno také rozsudkem Městského soudu v Praze a usnesením NSS.
22. V řízení o první opakované žádosti byl žalovaný vázán dikcí ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu, podle něhož musí žalovaný nejprve posoudit přípustnost této opakované žádosti, a to, zda žalobce uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění (oproti skutečnostem zjištěným v řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu), které svědčí o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování dle § 12 nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu. Bude-li zjištěno, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti nebo zjištění a nebo z úřední činnosti Ministerstva nejsou žádné nové skutečnosti známy (např. podstatné zhoršení situace v zemi původu žalobce), jde v případě druhé (opakované) žádosti o mezinárodní ochranu o žádost nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
23. Zcela v souladu se shora provedeným výkladem učinil žalovaný srovnání tvrzení žalobce a též zjištěných poměrů v zemi v rámci předchozího správního řízení (řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu) s tvrzeními žalobce a zjištěnými poměry v zemi původu v rámci aktuální žádosti žalobce o mezinárodní ochranu (druhá žádost o mezinárodní ochranu). V rámci tohoto srovnání posoudil zejména důvody, na základě nichž žalobce obě žádosti o mezinárodní ochranu podával.
24. Z rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2023, č. j. OAM-89/ZA-ZA11-VL13-2023 (rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu - žádost ze dne 26. 1. 2023) vyplývá, že žalobce označil za důvod podání žádosti (a tedy odchodu z vlasti), že má ve vlasti dluhy, kvůli nimž mu vyhrožovali soukromí věřitelé, a několikrát byl zbit. O mezinárodní ochranu tedy požádal proto, aby si mohl vydělat finanční prostředky na splacení svých dluhů. Žalovaný se ve svém rozhodnutí ze dne 15. 6. 2023 (o první žádosti o mezinárodní ochranu) zabýval podrobně věcí a důvody žalobce v rozsahu zákona o azylu (12 stran), přičemž neshledal, že by žalobci ve vlasti hrozilo nebezpečí pronásledování nebo riziko vážné újmy v souvislosti s jeho dluhy a výše uvedenými soukromými osobami. Argumentaci a závěry žalovaný náležitě podložil dostupnými informacemi o situaci v zemi původu žalobce (shromáždil celou řadu podkladů, které byly v rozhodnutí popsány), jenž se týkaly jak obecné bezpečnostní situace v Uzbekistánu, tak individuální situace žalobce pro nezbytné individuální posouzení případu. Žalovaný v rozhodnutí ze dne 15. 6. 2023 (o první žádosti o mezinárodní ochranu) mimo jiné konstatoval, že nemůže pominout zjevnou účelovost podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, neboť ten se rozhodl tuto žádost podat až poté, co mu nebyl udělen jiný druh pobytu, a to v Lotyšsku a na území ČR, kde dlouhodobě žil neoprávněně. K jasně deklarované snaze žalobce legalizovat si v ČR pobyt za účelem vydělků prostředků na splacení dluhů, a také za účelem vyhnutí se hrozícímu správnímu vyhoštění, žalovaný správně konstatoval, že institut mezinárodní ochrany neslouží k legalizaci takového pobytu žalobce na území ČR. Pro tyto účely musí cizinec užít některý z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento zákon upravuje. Žalobce nemá objektivně žádné překážky k vyřízení si své pobytové situace v ČR, když po uplynutí doby vyhoštění může opětovně žádat o pobytové oprávnění

v ČR, například za účelem zaměstnání, samozřejmě při splnění všech podmínek zákona o pobytu cizinců na území ČR. Žalobce toto odmítl ze svého vlastního subjektivního rozhodnutí, ačkoli mu v tom nic nebrání, a dále se snaží legalizovat si pobyt v ČR podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Řízení o žádosti o mezinárodní ochranu však není určeno k řešení pobytových situací cizinců a nemůže být k tomu ani zneužíváno. S ohledem na výše uvedené žalovaný rozhodl dne 15. 6. 2023 o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, což následně potvrdily svými rozhodnutími Městský soud v Praze a NSS.

25. Na základě posouzení důvodů uplatněných v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 10. 2024 bylo zjištěno, že žalobce v této opakované žádosti uvádí naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a rovněž neochoty se do vlasti opětovně vrátit tak, jak je uváděl v průběhu řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tedy dluhy, potřebu je splatit a obavy z výhrůžek ze strany soukromých věřitelů. Žádné nové skutečnosti žalobce neuváděl. Rovněž žalovaný žádné nové skutečnosti k případu žalobce a zemi jeho původu nezjistil. Stejně tak v řízení před soudem nebyly zjištěny žádné nové skutečnosti v případě žalobce nebo situace v zemi původu, které by byly relevantní z hlediska zákona o azylu (nebyly shledány informace o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování ve smyslu § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu).
26. Při svém rozhodování žalovaný vycházel nejen z tvrzení žalobce, ale také z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Republice Uzbekistán. Konkrétně vycházel z Informace OAMP, Uzbekistán - Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 13. 3. 2024, dále z Informace MZV ČR, Uzbekistán – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 17. 1. 2024, dále z Informace MZV ČR, Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, činnost Úřadu ombudsmana ze dne 4. 3. 2024, a dále z Informace OAMP, Uzbekistán – Socio – ekonomická situace ze dne 13. 3. 2024. Uvedené podklady jsou součástí spisového materiálu.
27. Z výše uvedených podkladů mimo jiné vyplývá, že žalobce nebude mít po návratu do vlasti potíže ze strany státních orgánů. V oblasti zaměstnanosti a pomoci při kontaktu s úřady funguje speciální inspektor státního Centra pro podporu zaměstnání, na nějž se může žalobce obrátit s žádostí o pomoc při nalezení práce a řešení své dluhové situace. Lze také požádat o podporu v nezaměstnanosti nebo o další dávky sociální podpory. Věřitelům může být předložen tříletý splátkový kalendář, který musí věřitelé schválit, popř. lze požádat soud o stanovení příslušného splátkového kalendáře. Předlužení dlužníci mohou také vyhlásit osobní bankrot. Z důvodu ochrany před případným nezákonným jednáním věřitelů se může žalobce obrátit na bezpečnostní složky Uzbekistánu. Policie je schopna přijmout opatření v případě obavy o jiné osoby, která se nachází v nebezpečí nebo má obavu z takového ohrožení. V případě nespokojenosti s postupem policie si může na tento postup stěžovat u nadřízeného orgánu – Ministerstva vnitra.
28. S ohledem na výše uvedené soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že v zemi původu žalobce nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována první žádost žalobce o mezinárodní ochranu (15. 6. 2023) k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, jenž by svědčila o tom, že

by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

29. Soud tedy přisvědčil závěrům žalovaného, který neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím aktuálně uváděným důvodům, neboť neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, jenž by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žalobce z vlasti a jeho obav z návratu do vlasti. Hodnocení těchto důvodů se již rozsáhle věnoval žalovaný v předchozím svém rozhodnutí ze dne 15. 6. 2023 v rámci řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Na provedené hodnocení těchto důvodů v rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2023 lze i v tomto řízení plně odkázat.
30. K uplatněným žalobním námitkám soud nejprve uvádí, že není pravdivé tvrzení žalobce jednak o tom, že nedošlo ke komparaci s první žádostí žalobce o mezinárodní ochranu, a jednak že z rozhodnutí není zřejmé, co si žalovaný myslí o obavách žalobce. Jak vyplývá ze shora provedeného výkladu, a také z napadeného rozhodnutí, žalovaný jednoznačně provedl srovnání důvodů uplatňovaných žalobcem v první a druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž dospěl zcela po právu k tomu, že žalobce uvádí v obou žádostech naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a též neochoty se do Uzbekistánu opětovně vrátit, tj. dluhy a obavy z výhrůžek ze strany soukromých věřitelů.
31. Stejně tak není pravdivé tvrzení žalobce o tom, že v první žádosti o mezinárodní ochranu uplatňoval sociální a ekonomické důvody, pro něž se odmítal do vlasti vrátit, a že v druhé žádosti uplatňoval důvody humanitární, kdy v ČR našel zázemí a pracovní příležitosti. Z tohoto žalobce dovozoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, neboť se údajně nezaobíral možností udělení humanitárního azylu, popř. doplňkové ochrany. Těmto tvrzením nemohl soud přisvědčit. Soud znovu opakuje, že posouzením a srovnáním důvodů uplatněných žalobcem v první a druhé žádosti o mezinárodní ochranu bylo zjištěno, že žalobce uplatňuje v obou případech naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do ní opětovně vrátit, tj. dluhy a obavy z výhrůžek ze strany soukromých věřitelů. Nedošlo také k rozlišování uplatněných důvodů na sociální a ekonomické v případě první žádosti o mezinárodní ochranu a na důvody humanitární v případě druhé žádosti o mezinárodní ochranu. Je faktem, že žalobce pobývá na území ČR delší dobu nelegálně a nelegálně zde rovněž pracuje. Již v předchozím rozhodnutí ze dne 15. 6. 2023 žalovaný k těmto okolnostem mimo jiné uvedl, že institut mezinárodní ochrany jednoznačně neslouží k legalizaci pobytu žalobce na území ČR za účelem výdělků prostředků na splacení dluhů. K zajištění pobytového oprávnění v ČR, např. za účelem zaměstnání, musí žalobce využít některý z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Pokud jde o humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu, pak tímto se detailně zabýval žalovaný v předchozím rozhodnutí ze dne 15. 6. 2023 (v řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu), konkrétně na straně 7 – 8, přitom nezjistil žádný důvod zvláštního zřetele hodný, pro který by bylo možné žalobci udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný posoudil v dostatečném rozsahu poměry žalobce a dospěl k závěru, že se mu tento azyl neuděluje. Soud plně odkazuje na obsah tohoto rozhodnutí žalovaného. V souvislosti s přezkumem aktuální - opakované žádosti o mezinárodní ochranu soud uvádí, že žalobce neuváděl žádné nové skutečnosti relevantní ve smyslu zákona o azylu.

Ani soudu nejsou takové nové skutečnosti známy (např. podstatné zhoršení situace v zemi původu). Nebylo tedy důvodu opakovaně posuzovat možnosti pro udělení humanitárního azylu v případě žalobce. Ostatně zde platí pravidlo vyplývající z § 10a odst. 2 zákona o azylu, podle něhož je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Toto bylo v případě žalobce a posouzení jeho druhé žádosti o mezinárodní ochranu zcela legitimně uplatněno. Ostatně veškeré důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany již byly v plném rozsahu posouzeny žalovaným v předchozím řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, tj. v rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2023. Z výše uvedených důvodů není rozhodnutí žalovaného o druhé žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nezákonné či nepřezkoumatelné. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a to na základě zjištění z dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů.

32. S ohledem na výše uvedené soud nemohl přisvědčit ani námitce žalobce týkající se údajně nedostatečně posouzené bezpečnostní situace v jeho vlasti, kdy žalovaný neměl nabídnout podle žalobce podklady, které by vyvrátily tvrzení žalobce o nebezpečnosti pobytu ve vlasti. Žalobce neprokázal a v podstatě ani konkrétně netvrdil špatnou bezpečnostní situaci ve své vlasti (kromě údajných výhrůžek ze strany soukromých věřitelů). Naopak žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Republice Uzbekistán dostatečné podklady (viz výklad shora). Z těchto podkladů nevyplývá špatná či zhoršená bezpečnostní situace v zemi původu žalobce. Rovněž z aktuálně dostupných veřejných zpráv o situaci v Uzbekistánu nevyplývá, že by tam došlo ke změně či zhoršení bezpečnostní situace. Vzhledem k tomu, že žalobce nic konkrétního k bezpečnostní situaci v zemi původu nenamítal, není zřejmé, v jakém smyslu mělo podle něj dojít k nedostatečnému posouzení bezpečnostní situace v jeho vlasti. Soud pokládá posouzení bezpečnostní situace v zemi původu žalobce za dostatečné. Podklady, které žalovaný shromáždil k politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu, jsou v napadeném rozhodnutí citovány, je u nich uvedeno zjištění, které z nich bylo učiněno, a tyto podklady tvoří součást správního spisu. Nutno také podotknout, že v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), byla žalobci dána dne 12. 11. 2024 možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí a uvést také další skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít žalovaný v úvahu při posouzení žádosti žalobce. Žalobce sice této možnosti využil, avšak s uvedenými podklady se nechtěl seznámit a rovněž nechtěl navrhnout doplnění těchto podkladů. Žalobce sdělil žalovanému, že vše již řekl. Žalobce se tedy ve správním řízení neseznámil s podklady rozhodnutí a sám doplnění podkladů nenavrhoval.
33. Za ne zcela přiléhavý odkaz žalobce na judikaturu pokládá soud jeho odkaz na rozhodnutí NSS ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007 – 66. Uvedený rozsudek podává vysvětlení o tom, jak by mělo vypadat odůvodnění správního rozhodnutí (zde výkaz nedoplatků vydaný Pražskou správou sociálního zabezpečení, následně rozhodnutí ČSSZ o odvolání proti tomuto výkazu). V nyní posuzované věci soud neshledal nedostatky v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Naopak odůvodnění plně odpovídá požadavkům správního řádu, a také zákona o azylu. Ostatně žalobce v žalobě ani netvrdil konkrétní nedostatky odůvodnění tohoto rozhodnutí.

34. Ze shora uvedených důvodů se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného o nepřipustnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané na území ČR ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, protože jde o opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, kterou žalovaný posoudil jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 zákona o azylu. Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, správní řízení o této žádosti se v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví, což v této věci žalovaný správně učinil. Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany (§ 10a odst. 2 zákona o azylu).

V. Závěr a náklady řízení

35. Soud neshledal uplatněné žalobní body důvodnými a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
36. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl v řízení úspěšný, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Ve věci úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti (jejich přiznání nepožadoval), proto mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. května 2025

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

